

Nowe ultimatum Niemców sudeckich

Autonomia proporcjonalna

podstawą statutu narodowościowego Czechosłowacji

PRAGA, 20. 5. Premier Hodža wygłosił dziś na konferencji prasowej z udziałem przedstawicieli dzienników wychodzących do koalicji rządowej przemówienie na temat aktualnych zagadnień politycznych.

Statut narodowościowy

Jeżeli chodzi o statut narodowościowy — oświadczył Hodža — stwierdzić należy, iż rząd ustalił pewne podstawowe zasady w ten sposób, aby z jednej strony mogły być one rozwinięte w zarządzenie ustawowe, a z drugiej strony być przedmiotem rokowań z zainteresowanymi czynnikami. Wobec struktury narodowościowej Czechosłowacji premier Hodža wypowiada się za rozwiązaniem zagadnień narodowościowych w sposób podstawowy i całkowity, oparty na zasadzie administracji autonomicznej i proporcjonalności. W najbliższej przyszłości odbędzie się rokowania z mniejszościami. Rokowania z partią Niemców sudeckich oznaczają stopniowe przeniesienie odpowiedzialności również na tę partię.

Rok obecny — oświadczył Hodža — ma być rokiem rozwiązania podstawowych zagadnień pozostających dotychczas w zawieszeniu. Naród nasz musi być gotów do walki, która go czeka. Żadne z państw nie było jeszcze w takiej sytuacji, w jakiej znajduje się Czechosłowacja — oświadczył dalej Hodža — wskazując na ogromny wzrost ruchu narodowościowo-socjalistycznego.

Umowa pittsburska

Premier Hodža następnie wypowiedział swój pogląd na umowę pittsburską, zajmując stanowisko całkowicie sprzeczne z poglądami autonomistów słowackich na ten układ. Premier Hodža oświadczył, iż umowa pittsburska nie jest układem prawnym, lecz tylko zobowiązaniem moralnym. Sygnatariusze umowy pittsburskiej nie myśleli o dualizmie ani o odrębnych ciałach prawodawczych słowackich, ale o wspólnym państwie. Premier Hodža dowodził, iż większość postanowień umowy pittsburskiej została już zrealizowana.

ne posiedzenie wydział polityczny głównego kierownictwa partii sudecko - niemieckiej.

Wobec wytworzonej sytuacji, wydział polityczny postanawia zakomunikować premierowi Hodżę, że partia sudecko - niemiecka nie będzie w możności rozpocząć rozmów co do statutu narodowościowego z rządem jak długo nie zostanie zagwarantowany spokój i porządek w okęgach zamieszkałych przez sudeckich Niemców i jak długo nie zostanie zagwarantowane prawo wolności sumienia, prasy, zgromadzeń i stowarzyszenia się.

Wydział polityczny poczuwa się do obowiązku zwrócić uwagę czynników odpowiedzialnych, że kierownictwo partii nie jest w stanie powstrzymać poszczególnych Niemców od skorzystania z prawa do obrony koniecznej.

Francja działa via Londyn

40 dni kontroli w Pirenejach

LONDYN, 20. 5. Bawiący w Londynie francuski minister sprawiedliwości Paul Reynaud odwiedził dziś lorda Halifaxa. W kołach dobrze poinformowanych zapewniają, że rozmowa dotyczyła obecnych trudności, powstałych pomiędzy Francją a Włochami. Rząd brytyjski, a zwłaszcza premier Chamberlain i lord Halifax dąży do tego, aby załagodzić powstały spór w obawie, że trwanie tego sporu i ewentualne pogłębienie go odbiły się może niekorzystnie na porozumieniu francusko - brytyjskim.

Jak słychać, brytyjskie koła wysuwają pewne zastrzeżenia co do

polityki francuskiej, którą czynią odpowiedzialną za ostre wystąpienie antyfrancuskie Mussoliniego w Genui. Brytyjskie koła rządowe zarzucają czynnikom francuskim, że w czasie rozmów, prowadzonych w Genewie z Sowietami i Hiszpanią, nie postawiły sprawy w sposób wyraźny, tak, jak to zostało ustalone między ministrami brytyjskimi i francuskimi w Londynie, lecz zajmowały stanowisko, które dało ministrowi spraw zagranicznych rządu barcelońskiego podstawy do wynurzeń wobec kilku dziennikarzy, które spowodowały ostrą reakcję genueńską Mussoliniego.

Plan francuski

Rząd francuski określił wyraźnie swe stanowisko co do możliwości zamknięcia granicy pirenejjskiej, oświadczając, że Francja gotowa jest poddać granicę pirenejjską kontroli międzynarodowej na 30 dni, o ile równocześnie wznowiona zostanie kontrola brytyjska na granicy portugalskiej oraz zaciśniona będzie kontrola morska.

O ile prace wycofywania w ciągu tych 30 dni konkretnie się zaczną, Francja gotowa jest zgodzić się na przedłużenie kontroli międzynarodowej na granicy pirenejjskiej na dalszy okres czasu, dopóki trwać będzie akcja wycofywania oddziałów. O ileby zaś w ciągu tych 30 dni konkretna akcja wycofywania się jeszcze nie zaczęła, ale widoczne byłoby poważne praktyczne przygotowania, Francja gotowa jest po 30 dniach przedłużyć kontrolę międzynarodową jeszcze na 10 dni, licząc, że w czasie tych 10 dni konkretna akcja wycofywania oddziałów się rozpocznie, o ileby w ciągu 40 dni okazało się, że wycofywanie oddziałów jest planem nierealnym, wówczas Francja zachowuje wolną rękę otwarcia granicy ponownie po 40 dniach.

Po zamordowaniu Stalina

Dyktatura wojskowa w Sowietach

Sensacyjne szczegóły udaremnionego zamachu

MOSKWA, 20. 5. Podają tu sensacyjne szczegóły o projektowanym zamachu stanu, który miał być rzekomo przeprowadzony w dniu 29 kwietnia (o którym w swoim czasie donosiliśmy).

Plan zamachu

W zamachu tym mieli wziąć udział oficerowie 3-go specjalnego batalionu wojsk MKWD. Zamachowcy zamierzali wtargnąć w nocy z 29 na 30 kwietnia do Stalina i Woroszyłowa i po zabiciu ich ogłosić wojskową dyktaturę, na której czele zamierzali postawić marszałka Blüchera, albo też szefa sztabu generalnego ZSRR komandarma Szaposznika.

kowa. Czy istotnie spiskowcy pozostawali w jakimś kontakcie z wymienionymi dygnitarzami armii sowieckiej nie zdołano ustalić w ciągu dotychczasowego śledztwa. Stwierdzono natomiast, że plan miał wszelkie szanse powodzenia dzięki pełnemu zaufaniu jakim Stalin i jego otoczenie obdarzają specjalne oddziały wojsk MKWD. Do wykrycia zamachu przyczyniła się zdrada żony jednego z kapitanów, należących do grupy spiskowców.

Aresztowania

Popołudniu w dniu 29 kwietnia nastąpiły aresztowania, którymi kierował zastępca komisarza spraw wewnętrznych Sakowski. Aresztowani zostali w tym dniu majorowie Łupenko, Pierczonow, kapitanowie Danig i Poluszczenko oraz wielu innych oficerów, a także żołnierzy z 3-go batalionu. W czasie aresztowań wykryto zakonspirowany lokal, w którym zbierali się spiskowcy — w stylu funkcjonariuszów MKWD „trockiści, dezercerzy armii czerwonej oraz białogwardziści, którzy w celach dywersyjnych przedostali się z zagranicy do ZSRR”.

Rząd dyktatury wojskowej Według wiadomości czynników prowadzących śledztwo grupa zamachowców przygotowywała się już od dawna do swego wystąpienia opracowując nie tylko sam

Premier Rumunii Patriarcha Miron Cristea

przybył do Warszawy

W piątek o godz. 22.33 przybył do Warszawy premier rumuński, Patriarcha Miron Cristea.

Na dworcu Głównym udekorowanym flagami o barwach narodowych rumuńskich i polskich oraz przybranych zielenią, dostojnego gościa powitali: premier gen. Składkowski, metropolita Dionizy, wiceminister MSZ Szembek, wiceminister W. R. i O. P. Alexandrowicz, ks. biskupi kościoła prawosławnego w Polsce: grodzieński — Sawa i ostrogski

— Simon, członkowie ambasady rumuńskiej, oraz szereg innych dygnitarzy.

Premierowi rumuńskiemu Patriarsze Mironowi towarzyszą: w podróży do Polski: ks. metropolita Visarion, minister pełnomocny Jon Brosu, szef sekretariatu Patriarchy Velicu Dudu, charge d'affaires ambasady polskiej w Bukareszcie Poniński. Charge d'affaires ambasady rumuńskiej w Warszawie płk. Dimitrescu.

Gen. Cedillo uciekł

20 tys. armia w walce z powstańcami

MEXICO, 20. 5. Wojska federalne wszystkich rodzajów broni napływają nieustannie do San Luis Potosi. Jak obliczają ponad 20 tysięczna armia zgromadzona została na terenie stanu. Miejscowości, w których gromadzą się „cedillisci” są systematycznie otaczane przez oddziały rządowe. Prezydent Carednas aż do czasu

całkowitego przywrócenia spokoju pozostanie w San Luis. LARDO, 20. 5. „Lardo Times” donosi, że meksykański generał Cedillo odleciał samolotem z San Luis de Potosi i jest oczekiwany na lotnisku Brownsville w Texas. Żona generała Cedillo wraz z czterema córkami przejechała samochodem przez Lardo, udając się do Brownsville.

Rekordowa afera korupcyjna

oczywiście w Ameryce

NOWY JORK, 20. 5. Wielkie wrażenie wywołało tu wykrycie olbrzymiej afery korupcyjnej w zarządzie miasta Waterbury (Connecticut). Wydano nakaz aresztowania 27 osób. M. in. wicegubernator Ernatora stanu Connecticut, który jednocześnie jest burmistrzem miasta Waterbury, jak również wielu polityków stanowych. Wszyscy oni są oskarżeni o oszustwa na szkodę miasta. Jak stwierdziło śledztwo miastem Waterbury rządziła mała liczebna,

lecz mająca wielkie wpływy, grupka ludzi, która była osobliwie zainteresowana w dostawach dla miasta.

118-letni starzec mieszka w Głębokim

GŁĘBOKIE, 20. 5. W Głębokim mieszka najstarszy człowiek w powiecie, Franciszek Zaremba, który liczy obecnie 118 lat. Starzec czuje się dość krzepko. Rodzina jego składa się z 5 dzieci, 10 dorosłych wnuków i 8 prawnuków.

Na frontach Hiszpanii

Powstańcy zajęli Villafranca

Anarchia wśród „czerwonych”

SALAMANKA, 20. 5. Komunikat głównej kwatery wojsk powstańczych donosi, że pomimo niepogody i opadów śnieżnych na tarcie wojsk narodowych rozwija się pomyślnie. Oddziały narodowe zajęły miejscowości Villafranca i Castelforte. Nieprzyjacieli poniosł bardzo dotkliwe straty. Podczas walk powietrznych w pobliżu miejscowości Alcala de Chivert zestrzelono 4 samoloty czerwone. Na odcinku Teruel wojska generałów Varela i Valigno posuwają się naprzód, zajmując szereg pozycji i wsi. Oddziały kastylijskie rozwijają natarcie wzdłuż drogi Corballan — Monteagudo del Castillo, zajmując kilka pozycji na północ od Escarote. Na odcinku Tremp wojska nawarskie dokonały wypadu, biorąc do niewoli bardzo wielu jeńców. Samoloty narodowe zbombardowały port w Tarragonie. Jeden ze stojących w porcie wielkich parowców został trafiony i zatonał.

Transporty broni przez Pireneje

LONDYN, 20. 5. Wysłannik specjalny „Timesa” donosi z Hen daye, że do Katalonii nadchodzą transporty broni i sprzętu lotniczego z Czechosłowacji przez terytorium francuskie. Poza tym rząd czerwony w Barcelonie otrzymał pewną ilość samolotów ze Stanów Zjednoczonych i ze Szwecji. Samoloty nadeszły tranzytem przez Francję.

Rozruchy i dezercje

PARYŻ, 20. 5. Z Barcelony donoszą. Mobilizacja roczników

1923 1924 i 1925 napotyka na poważne trudności. W szeregu miejscowości wybuchły rozruchy. Liczba dezercerów, którzy przechodzą na terytorium zajęte przez gen. Franco jest bardzo wysoka.

Dzień solidarności

RZYM, 20. 5. Sekretariat generalny partii faszystowskiej zarządził, aby dzień 29 maja obchodzony był w całych Włoszech jako „dzień solidarności z narodową Hiszpanią”. Dzienniki komentując to zarządzenie uważają, że jest ono szczególnie na czasie.

Drugi dzień obrad Rady Naczelnej Ozonu

W piątek, 20 bm. toczyły się obrady poszczególnych komisji zagadnieniowych, wyłonionych przez radę naczelną.

Komisja rolna, której przewodniczył gen. Galica, debatowała nad zagadnieniami racjonalnej organizacji rolnictwa, zreferowanymi przez dr. Wojtyśkę, na komisji inwestycyjnej, której przewodniczył gen. Górecki, referat o zasadach racjonalnego programu inwestycyjnego wygłosił inż. Gajkiewicz.

Komisja narodowościowa pod przewodnictwem dyr. Katelbacha obradowała nad kwestią żydowską. Komisja oświatowa, której przewodniczył prof. Bystroń, obradowała nad sprawą likwidacji analfabetyzmu, zreferowaną przez dr. Dąbrowskiego. W obradach komisji rolnej brał udział

szef OZN gen. Stanisław Skwarczyński.

O godz. 19-ej odbyło się plenarne posiedzenie rady naczelnej, na którym referat o warunkach opłacalności intensywniej produkcji rolnej wygłosił płk. Tadeusz Lechnicki.

W poniedziałek proces Codreanu

BUKARESZT, 20. 5. Codreanu, który w poniedziałek stanie przed sądem został dziś przewieziony do trybunału wojennego, gdzie, zgodnie z prawem, otrzymał pozwolenie na widzenie się z wybranymi przez siebie obrońcami.

350 tys. żołnierzy chińskich otoczonych przez armię japońską

TOKIO, 20. 5. Dziś w Suzhou odbyła się defilada oddziałów północnej i południowej armii japońskiej. 50 dywizji chińskich w sile około 350 tys. żołnierzy zostało otoczonych przez wojska japońskie, wśród tych oddziałów znajduje się również 10 dywizji doborowych wojsk marsz. Czang-Kai-Szeka. Zdołało się uratować tylko 6 dywizji, które wycofały się w kierunku m. Kweitche przed upadkiem Suzhou. Podczas walk ulicznych padło w Suzhou około 3000 żołnierzy chińskich. Na wzdó-

rzach, otaczających miasto Japończycy wzięli do niewoli przeszło 4000 jeńców.

Wojska japońskie energicznie ścigają cofającego się przeciwnika i dziś z rana odcięły odwrót Chińczykom, zajmując m. Szwang Kou. Chińczycy cofają się w kierunku południowo - zachodnim, jednak wobec odcięcia tej drogi odwrótu, skierowali się na południowy wschód do obszaru, obfitującego w jeziora. Podczas posiedzenia Japończycy zajęli szereg miejscowości. Lotnictwo japońskie ostrzeliwuje i bombarduje cofających się Chińczyków.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefon 666-82 (sekretariat) 666-99 (ogólny) 330-59 (Dział gospodarczy „Kronika Kupiecka”) Oddział miejski „ABC” Nowy Świat 15, I piętro, tel. 224-80 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33, 309-32 (Kasa buchalteria), Kantor prenumerata: Nowy Świat 15 m. 1 I piętro. Tel. 224-50. Zarząd i Dział Ogłoszeń Nowy Świat 15, tel. 224-40. Konto PKO 23940. Skrzynka Pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa.

PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103 tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10-13-15-18 Poznań, 27 Grudnia Wileńsk. Cytanka 34 tel. 135 Kalisz, Rzezińska 4 tel. 477 Katowice, ul. Starowiejska 3.

PRENUMERATA: miesięczna (z odroczaniem do domu) i na prowincji: wydanie B wraz z dzielnikiem 3 zł 30 miesięcznie. Za granicą 4 zł 00 Wyd B (z dzielnikiem) 5 zł 00 miesięcznie. W Gdansk i na Węgrzech cenzura prenumeraty jak w kraju. Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych reprintsów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalty): na 1-ej stronie — 1 zł. w tekście — 70 gr. Notatki reklamowe — 60 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł. lekarskie 30 gr. Drobne po 70 gr. za wyraz. duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy. tusty druk — po dwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, I piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 popoł. Tel. 224-40.

Redaktor naczelny: dr. Tadeusz Gluźniński

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.
Oddito w „Drukarni Literackiej”. Warszawa, Al. Jerozolimskie 121.

Redaktor odpowiedzialny: Henryk Wysokiński